

bro, der er tilstrækkelig for den Inds og Ud-
løsning i Pramme, som nu finder Sted, og
hvorved Frederiksværk for Diebliffet har fundet
sig fyldestgjort, en Skibsbro, der desuden
ogsaa benyttes af Private, mod passende Afgifter,
der anvendes til Broens Vedligeholdelse. Naar
den ærede Rigsdagsmand nu har foreslaaet som
Betingelse, at der skulde opføres en passende
Skibsbro, saa maa det altsaa være en Skibsbro,
der er mere fuldkommen end den nuværende,
der ikke maa være funden at være passende;
jeg troer imidlertid, at det vilde være ufornødent
at paalægge Staten denne Forpligtelse. Det er
ingenlunde almindeligt paa de andre Udskibningssteder
i Landet, være sig i Kjøbstæderne eller paa
Landet, at Staten paatager sig at bygge Broerne;
det hører tværtimod til Undtagelserne, at
Staten gjør det for egen Regning, og, saaledes
som Forslaget er affattet, vilde det jo komme
til at skee paa Statens Bekostning; i alt Fald
kan man være sikker paa, at den Velvillighed,
der kunde være blandt Beboerne paa Frederiksværk
til at yde Bidrag til at faae en bedre Skibsbro
end den, de i Diebliffet have, vistnok betydeligt
vilde tabe sig, naar de vidste, at Regjeringen
ved et saadant Forslag var bunden til at skulde
bygge en Bro, inden den kunde afhænde
Fabrikken. Der er ved det Regulativ, som er
bestemt for den fremtidige Communalbestyrelse
for Frederiksværk, ifølge kongelig Resolution,
stillet i Udsigt, at, naar først et passende
Antal af de Steder paa Frederiksværk, der ere
bestemte til Afhændelse, ere gaaede over til
privat Eie, skal der udlægges en Plads til
Havneplads, i det Niemed, at Frederiksværks
Commune da kan gjøre, som de andre
Communer i Landet, nemlig for egen Regning
og under egen Administration, blot med
Tillid af Staten, skaffe sig den fornødne
Skibsbro, hvor der da bliver at opkræve
Havnepenge eller Bropenge eller hvad man
vil kalde det, efter de i det øvrige Land
gjældende Regler. — Da der saaledes ikke er
nogen Sandsynlighed for, at den Bemyndigelse,
som den ærede Rigsdagsmand ved sit
Ændringsforslag tilfigter at skaffe Regjeringen,
vil kunne komme til Anvendelse i det
nærmest forestaaende Finantsaar, skulde
jeg tillade mig at henstille, om han ikke
af den Grund maatte være tilfreds

med den Dmtale, Sagen har faaet, og tage
sit Ændringsforslag tilbage.

Sunde: Jeg havde ikke ønsket at tage
Ordet i denne Sag, da jeg er personligt inter-
esseret i den i en ikke ringe Grad. Men der
er faldet nogle Dtringer, som jeg dog troer
nøde mig dertil. Jeg troer, at den ærede Fi-
nansminister har en noget urigtig Mening,
naar han antager, at Frederiksværks Støberi er
aldeles nødvendigt i Krigstilfælde. Jeg troer,
at han, hvis han vilde undersøge, hvad der er
passeret i den sidste Krig, snarere vilde komme
til den modsatte Overbeviisning, at Frederiksværk
aldeles ikke er nødvendig, og jeg skal begynde
med et Exempel, som muligt vil bidrage til
at overtøge ham derom. Jeg har ikke havt
Arbejde for Søetaten, før denne Krig udbrod,
men da blev jeg anmodet om at levere Pro-
jectiler, som man fordrede leverede i meget
kort Tid, ja, hvis jeg mindes ret, endog inden
14 Dage fra Bestillingen, og som man ikke
kunde faae paa Frederiksværk eller noget
andet Sted i saadan Hast. Man henvendte sig
ikke til mig, før man havde forhørt ogsaa
hos andre Støbere her i Byen, men, som sagt,
man kunde ikke faae dem, og, idet jeg gav-
nede mig selv, troer jeg ogsaa, at jeg gjorde
Autoriteterne en Tjeneste ved at paatage mig
Arbejdet. Dette er et Beviis, hvoraf den
ærede Minister vil see, at man ikke saaledes
altid kan stole paa Frederiksværk, og jeg
holder mig overbeviist om, man vilde have
havt langt lettere ved at faae udført, hvad
der til forskjellige Tider fordredes meget
hurtigt leveret under Krigen, naar man ikke
havde forhindret de private Fabrikker fra
at udvikle sig tidligere, netop derved, at man
havde stillet Frederiksværk op imod dem som
en væsentlig Hindring, som en Hindring, der
ikke var til, da flere af dem, og deriblandt mit
Etablissement, anlagdes. Jeg maa, for at
forklare dette lidt nøiere, komme tilbage paa
ældre Forhold. Der er sagt af den ærede
Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valg-
freds (Tscherning), at Fabrikken paa Frederiksværk
nu staaer i Spidsen for Fabricationen af
Dyne, Gryder og Mere af det Slags. Det er
rigtigt, det erkjender jeg, men, vil man
see hen til, hvorledes den er kommen til at
staae i Spidsen, saa vil man vistnok ikke an-